

Osvrti, prikazi, recenzije

Nataša Brekalo

Mitska bića našeg kraja

Mitologija predstavlja skup priča, možda nekim dijelom i istinitih, dijelom legendarnih, a najvećim dijelom metaforičkih ili simboličkih, te se u njima tom "izmišljenom" stvarnošću pokušava predočiti ono ljudima neshvatljivo. Mitologija je metafora stvarnosti koju su koristile generacije čovječanstva s namjerom da poduče, prenesu mudrost ili jednostavno daju odgovor na „ono nešto nepoznato“. Iz tog razloga lako je zamijetiti da je mitologija često utjelovljivala i narodnu ili već pripadajuću religiju stanovništva. S obzirom na to da je mitologija jednako kao i religija u to doba često igrala ulogu koju danas zauzima znanost, ne možemo o njoj više pričati kao o znanosti budući da ne posjeduje nikakve znanstvene metode, ali može se govoriti o njezinu utjecaju na razvoj čovjekova razmišljanja.

Pričanje mitoloških priča (obzirom na dob učenika) važno je zbog razvijanja mašte, upoznavanja priča usmenog karaktera koje su slušali njihovi preci te tako upoznavali svijet i tumačili razne prirodne i neprirodne pojave s kojima su se morali nositi. Činjenica je da se o mitologiji u osnovnoj školi govori vrlo malo. Nacionalna mitologija, kao i slavenska mitologija općenito, relativno je zapostavljena u smislu da se ne

izučava sustavno u okviru ni jednog nastavnog predmeta. Osnovna struktura ili arhetipski elementi mita povezani su s kulturnom svijesću naroda iz kojeg mit potječe, stoga je važno učenicima predočiti mitove njihova kraja jer su oni korijen i početak rada, života i razmišljanja njihovih predaka.

Prema navedenom, učenike Bjelovara, Zadra i Vrbanje državnim eTwinning projektom Mitska bića našega kraja upoznali smo s navedenom temom. U projektu su sudjelovali učenici od prvog do četvrtog razreda osnovne škole te grupa srednjoškolaca. Cilj projekta bio je da se putem likovnih i literarnih ostvaraja učenici upoznaju s mitskim bićima pojedinoga kraja. U radu na projektu saznali su gdje mitska bića žive, njihova imena, obilježja i ponašanja. Saznali su kako su se njihovi preci odnosili prema prirodi i prirodnim pojavama. Prikaz mitskih bića predočen je u predmetima: Hrvatski jezik, Matematika, Prirode i društvo te Likovna kultura. Učenici su saznali da su ljudi oduvijek brinuli o životinjama, biljkama i jedni o drugima, što je nadasve važno i danas, te je motiv i obrazac ponašanja i za učenike u učionici kao i izvan nje. Upoznavanjem mitologije i mitskih bića od najranije dobi učenici stvaraju temeljna znanja tko su i koj

sredini pripadaju te koje običaje njeguju. Uče čitati, pisati, računati, likovno i kreativno se izražavati na zanimljiv i njima blizak način. Izložba likovnih radova u Muzeju grada Bjelovara, gdje su prikazana mitska bića iz Bjelovara, Zadra i Vrbanje, te 1. nagrada na državnom natječaju Zavičajna riječ 2023. godine za prozni rad Presretno selo rezultat su navedenog projekta.

PRIKAZ RADOVA:

IZLOŽBA LIKOVNIH RADOVA:

<https://www.youtube.com/watch?v=i250Y9evntE>

UČENIČKI OSTVARAJ:

Presretno Selo

Moje selo živi na planini Bilogori. Tu ima puno pašnjaka i šuma. Ljudi na selu imali su poseban rog kojim su dozivali mitska bića. Mali Lovac je pomagao ljudima da imaju mesa, Bergmandel da se ljudi griju s ugljenom. Vodenjaci su ljudima donosili pitku vodu a Glodan je brinuo da sve bude čisto u Presretnom Selu. Za zahvalu ljudi na selu su mitskim bićima davali jaja i dijelili s njima sve što su uhranili.

Jednog dana se dogodila velika nesreća. Nestao je poseban rog! Ljudi više nisu mogli dozivati mitska bića. Teško im je bilo jer su sve radili sami. Jako su se mučili. Onda su izmislili traktore, i strojeve. Danas rade ali ih je sve manje. Možda pronađu poseban rog koji će opet dozvati mitska bića s Bilogore da im pomognu. Selo bi opet bilo Presretno Selo. Volio bih to!

Oskar Bogdanović, 1.c,
III. osnovna škola Bjelovar

Zaključak: Učenicima je potrebno da osim bajki upoznaju i mitologiju te mitska bića svoga kraja. Važnost je veća i tim što ulaskom u školski sustav učenici ulaze u novi svijet izazova i nepredviđenih situacija koje su prikazane i u mitologiji, te se s navedenim mogu poistovjetiti i prebroditi prijelaz iz predškolskog u školski sustav. Također, u kasnijem sazrijevanju jasniji je odgovor tko su i otkud dolaze.